

RAADSSTUK

Raadsstuk 102/2008
B&W datum 27 mei 2008
Sector/Afd STZ/jos
Reg.nr(s) 2008/75917

Onderwerp **Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 –bijstelling investeringsplan 2008-2011**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Inhoud van het voorstel

Het Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010 (Uitvoeringsplan SHO) is vastgesteld in uw vergadering van 12 april 2007. Op basis van het Uitvoeringsplan SHO is door uw raad voor de jaren 2007-2010 een investeringskrediet beschikbaar gesteld van ruim € 48 miljoen. Het Uitvoeringsplan SHO is bedoeld om te komen tot een beleidsmatige aanpak om de voorzieningen onderwijshuisvesting op een adequaat onderhoudspeil te brengen en die investeringen te bekostigen die noodzakelijk zijn om de noodzakelijke capaciteit voor de schoolgebouwen te realiseren, waarbij gelijktijdig investeringen worden bekostigd om de schoolgebouwen aan te passen aan de huidige onderwijskundige eisen.

Bij het aanbieden van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is reeds gesteld dat dit Uitvoeringsplan SHO geen statisch geheel is en dat het Uitvoeringsplan SHO jaarlijks wordt geëvalueerd. Met de jaarlijkse evaluatie kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. In de afgelopen periode heeft deze evaluatie plaatsgevonden. Tijdens de evaluatie zijn diverse ontwikkelingen naar boven gekomen die van invloed zijn op het bij het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 vastgestelde investeringsniveau. Dit betreft o.a. ontwikkelingen die niet voorzien waren (o.a. toename aantal leerlingen), een discrepantie tussen de gehanteerde investeringsbedragen en de werkelijke investeringsbedragen en besluiten die in het verleden zijn genomen waarbij een aanvullend investeringsbedrag is toegezegd. De uitkomst van de evaluatie betekent dat, wil aan de in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 gekozen uitgangspunten worden voldaan, ten opzichte van het vastgestelde investeringsplan een aanvullend investeringsbedrag voor de periode 2007-2010 van bijna €16,4 miljoen (bouwkosten) en ruim €1 miljoen (inrichtingskosten) extra noodzakelijk is. Daarnaast is in het nu aangeboden investeringsplan opgenomen het investeringsjaar 2011 met een investeringsbedrag van € 2,8 miljoen voor bouwkosten en van € 1 ton voor kosten eerste inrichting. Tot slot is het investeringsbudget voor de lokalen bewegingsonderwijs verhoogd met € 3 ton.

Naast de evaluatie van het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn met de schoolbesturen in de afgelopen periode de gevolgen van het beëindigen van de overeenkomst 'Doordecentralisatie' besproken. Op grond van de overeenkomst 'Doordecentralisatie' ontvingen de schoolbesturen tot 1 januari 2008 jaarlijks een vergoeding van de gemeente voor het bekostigen van het groot onderhoud. Door het beëindigen van de overeenkomst 'Doordecentralisatie' ontvangen de

schoolbesturen van de gemeente geen jaarlijkse vergoeding voor het bekostigen van het groot onderhoud en moet de gemeente een besluit nemen over de wijze van bekostiging van het groot onderhoud vanaf 1 januari 2008. In samenwerking met de schoolbesturen is in de afgelopen periode door een extern adviesbureau een nulmeting van alle schoolgebouwen van het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs uitgevoerd om de gemeentelijke verplichting vast te stellen.. Bij de nulmeting is het volgende onderscheid gehanteerd:

1. onderhoud waarvoor het schoolbestuur een verzoek om bekostiging kan indienen bij de gemeente en
2. onderhoud waarvoor het schoolbestuur een vergoeding van het rijk ontvangt.

Op basis van de nulmeting is de financiële verplichting van de gemeente voor de periode 2008 –2017 berekend op een bedrag van € 3 miljoen dus een jaarlijkse verplichting van € 300.000,--.

Op basis van de uitkomst van de nulmeting is daarnaast vastgesteld dat de rijksvergoeding voor het bekostigen van dat onderhoud waarvoor de schoolbesturen een rijksvergoeding ontvangen niet voldoende is (tekort ong. € 13 miljoen). In de afgelopen jaren hebben de schoolbesturen daarom (een gedeelte van) de vergoeding ‘Doordecentralisatie’ aangewend voor het financieel opvangen van dit tekort op de rijksvergoeding. Door het beëindigen van de vergoeding ‘Doordecentralisatie’ en het uitsluitend bekostigen van die voorzieningen waarvoor de gemeente verplicht is, kunnen de schoolbesturen de gemeentelijke vergoeding niet meer aanwenden voor het exploitatietekort op de rijksvergoeding. Dit betekent dat de schoolbesturen verplicht zijn om binnen het totaal van de door de schoolbesturen ontvangen rijksvergoeding (lumpsum) nieuwe keuzes te maken om te komen tot een kostendekkende exploitatie. Gelet op de grootte van het tekort gaat dit naar verwachting ten koste van middelen die bestemd zijn voor het primaire proces (personeelskosten, onderwijsmethodes et cetera). Teneinde te voorkomen dat het beëindigen van de overeenkomst ‘Doordecentralisatie’ volledig ten koste gaat van het primaire proces wordt voorgesteld een bedrag van € 800.000,-- beschikbaar te stellen voor investeringen die het onderhoud positief beïnvloeden (zoals vervangen houten kozijnen).

Aanleiding + fase van besluitvorming

In de vergadering van de gemeenteraad van 12 april 2007 is vastgesteld het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010. In het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- goede voorzieningen op de juiste locaties
- verbreding van de functies van de gebouwen en
- functionele flexibilisering van de gebouwen.

Het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 is met vertegenwoordigers van de schoolbesturen geëvalueerd. De uitkomst van de evaluatie is verwoord in het ‘Evaluatie Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007-2010, bijstelling investeringen programmalijnen 2008-2011’ (in het vervolg ‘Evaluatie SHO 2008’). De aanpassing van de investeringen zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013. Met dit voorstel wordt gevraagd om:

- a. de Evaluatie SHO 2008 vast te stellen en
- b. het krediet voor het jaar 2008 (jaarschijf 2008) beschikbaar te stellen, zodat de

schoolbesturen tot uitvoering van de in het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en de Evaluatie SHO 2008 opgenomen investeringen kunnen overgaan. Het voorstel is besproken in het bestuurlijk overleg onderwijs van 12 april 2008 en de schoolbesturen hebben met dit voorstel ingestemd.

Samenvatting is leeswijzer t.b.v. commissie en/of raad

De ‘Evaluatie SHO 2008’ omvat de aanpassingen van de investeringen in de schoolgebouwen die in het door uw raad vastgestelde Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 zijn opgenomen. Daarnaast zijn in de evaluatie opgenomen de investeringen voor het jaar 2011. Deze aanvullende investeringen zijn noodzakelijk om te voldoen aan de zorgplicht van de gemeente, zoals opgenomen in de betreffende onderwijswetten. De ‘Evaluatie SHO 2008’ is uitgewerkt in de volgende programmaliijnen:

1. primair onderwijs, onderverdeeld naar wijken / buurten
2. (voortgezet) speciaal onderwijs
3. voortgezet onderwijs en
4. lokalen bewegingsonderwijs.

Het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en de Evaluatie SHO 2008 zijn de basis voor het toekennen van de investeringen in de schoolgebouwen in de komende jaren. Met het vaststellen van beide plannen ontstaat voor de schoolbesturen een grote mate van zekerheid voor te verwachten het investeringsniveau in de komende jaren. Omdat in beide plannen ook het jaar waarin de bekostiging van investering wordt toegekend is opgenomen kunnen de schoolbesturen tijdig de noodzakelijke plannen ontwikkelen. Aanpassingen van de in beide plannen opgenomen investeringen zullen uitsluitend plaatsvinden als op basis van de jaarlijkse actualisatie van de vastgestelde plannen wordt vastgesteld dat de nu voorgenomen investeringen in het betreffende jaar niet noodzakelijk is omdat de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat de betreffende school geen aanspraak meer maakt op bekostiging van de voorziening (o.a. de ontwikkelingen van het aantal leerlingen is van grote invloed op de ruimtebehoefte). Op het moment dat een bouwplan wordt ontwikkeld wordt gelijktijdig vastgesteld bij welke schoolgebouwen functieverbreding (brede schoolaccommodatie) mogelijk is en of dit leidt tot extra investeringen. Het reeds vastgestelde Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en het nu aangeboden Evaluatie SHO 2008 is specifiek gericht op investeringen in schoolgebouwen, zonder daarbij rekening te houden met extra investeringen om te komen tot het combineren van functies. In die situatie dat wordt vastgesteld dat aanvullende voorzieningen noodzakelijk zijn moet worden vastgesteld op welke wijze deze aanvullende voorzieningen worden bekostigd.

Financiële paragraaf

Met ingang van 1 januari 2008 is de overeenkomst ‘Doordecentralisatie’ niet meer van toepassing. Door het beëindigen van de overeenkomst valt vanaf 1 januari 2008 een bedrag van € 2,2 miljoen vrij. Van dit bedrag is € 300.000,-- noodzakelijk voor het bekostigen van het groot onderhoud. Het resterende bedrag kan worden aangewend als dekking van de investeringslasten die voortvloeien uit de Evaluatie SHO 2008. De aanvullende investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting zijn, evenals de in april 2007 vastgestelde investeringen,

opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013, domein Jeugd en Onderwijs, programma 4 Maatschappelijke Ontwikkeling en IP-nummer 77-01. De bekostiging van het groot onderhoud is opgenomen in de Kadernota.

Risicoparagraaf

Voor het Uitvoeringsplan SHO worden de volgende risico's benoemd:

1. De investeringsbedragen die zijn opgenomen zijn gebaseerd op de normbedragen van de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting. Deze normbedragen worden jaarlijks aangepast aan het MEV-indexcijfer. Dit indexcijfer volgt gedeeltelijk de werkelijke ontwikkeling van de bouwkosten. Onduidelijk is of de investeringen door de stijging van de bouwkosten binnen de nu geraamde normbedragen kunnen worden gerealiseerd.
2. In het investeringsplan is geen rekening gehouden met investeringslasten voor aankoop van gronden of panden omdat onzeker is of deze aankoop noodzakelijk is.
3. In het investeringsplan is geen rekening gehouden met lasten van tijdelijke huisvesting, omdat onduidelijk is in hoeverre van tijdelijke huisvesting gebruik moet worden gemaakt. Dit is afhankelijk van de voortgang van het ontwikkelen van een bouwplan en de mogelijkheid om de tijdelijke huisvesting gedurende een beperkte periode binnen de bestaande capaciteit op te vangen.

Participatie / communicatie

De 'Evaluatie SHO 2008' is voorgelegd aan het bestuurlijk overleg onderwijs BOPOH-BOVOH. Het bestuurlijk overleg onderwijs heeft met de uitgangspunten van de 'Evaluatie SHO 2008' en de planning van de investeringen ingestemd.

Planning

De uitvoering van het investeringsplan vindt plaats in overleg met de schoolbesturen. Voor de investeringen die in het jaar 2007 zijn gepland worden op dit moment de bouwplannen ontwikkeld. Deze investeringen zullen in de komende periode worden gerealiseerd. De voorbereiding voor de investeringen voor de jaren 2008 en volgende jaren vindt plaats zodra de Evaluatie SHO 2008 is vastgesteld en op basis van de actualisatie wordt vastgesteld dat er geen sprake is van nieuwe ontwikkelingen die van invloed zijn op de betreffende investering.

Besluit

1. vast te stellen de Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007 –2010;
2. in te stemmen:
 1. met de planning en aanvullende financiering van de investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting (bouw en eerste inrichting) voor het jaar:
 - a. 2008 tot een bedrag van € 9.234.231
 - b. 2009 tot een bedrag van € 4.276.370
 - c. 2010 tot een bedrag van € 4.237.487
 - d. 2011 tot een bedrag van € 2.928.171
 2. voor het jaar 2008 een krediet beschikbaar te stellen van:
 1. € 20.516.824 voor de investeringen die voortvloeien uit het

- Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en zijn opgenomen in het
Investeringsplan 2008-2013;
2. € 9.234.231 voor de investeringen die zijn opgenomen in het
Investeringsplan 2008-2013 onder 'Nieuwe wensen' en
 3. € 991.377 voor investeringskosten eerste inrichting
 3. Het college te machtigen binnen het totaalkrediet de deelkredieten voor de
afzonderlijke voorzieningen onderwijshuisvesting beschikbaar te stellen,
waarbij het college wordt opgedragen periodiek aan de commissie
Samenleving verantwoording af te leggen van de besteding van het
totaalkrediet.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. vast te stellen de Evaluatie Uitvoeringsplan Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2007 –2010;
2. in te stemmen:
 1. met de planning en aanvullende financiering van de investeringen voorzieningen onderwijshuisvesting (bouw en eerste inrichting) voor het jaar:
 - a. 2008 tot een bedrag van € 9.234.231
 - b. 2009 tot een bedrag van € 4.276.370
 - c. 2010 tot een bedrag van € 4.237.487
 - d. 2011 tot een bedrag van € 2.928.171
 2. voor het jaar 2008 een krediet beschikbaar te stellen van:
 1. € 20.516.824 voor de investeringen die voortvloeien uit het Uitvoeringsplan SHO 2007-2010 en zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013;
 2. € 9.234.231 voor de investeringen die zijn opgenomen in het Investeringsplan 2008-2013 onder ‘Nieuwe wensen’ en
 3. € 991.377 voor investeringskosten eerste inrichting;
3. het college te machtigen binnen het totaalkrediet de dealkredieten voor de afzonderlijke voorzieningen onderwijshuisvesting beschikbaar te stellen, waarbij het college wordt opgedragen periodiek aan de commissie Samenleving verantwoording af te leggen van de besteding van het totaalkrediet.

Gedaan in de vergadering van.....

De griffier,

De voorzitter,